

تحقیقی

وضعیت ایمنی سرولوژیکی کارکنان مراکز آموزشی - درمانی شهر گرگان در برابر ویروس هپاتیت B در سال ۱۳۸۲

چکیده

زمینه و هدف: ویروس هپاتیت B عامل ایجاد هپاتیت حاد و مزمن، سیروز کبدی و کارسینوم هپاتوسلولار کبدی است و در حال حاضر تنها راه مطمئن پیشگیری، خصوصاً افراد در معرض این بیماری مانند کارکنان بهداشتی، واکسیناسیون است. این مطالعه به منظور بررسی سطح ایمنی سرولوژیکی کارکنان مراکز آموزشی شهر گرگان نسبت به ویروس هپاتیت B انجام شد.

روش بررسی: این تحقیق توصیفی و مقطعی در سال ۱۳۸۲ روی ۳۰۰ نفر از کارکنان درمانی، خدماتی، اداری مراکز آموزشی - درمانی دزبان، طالقانی و ۵ آذر انجام شد. روش نمونه‌گیری مبتنی بر هدف بود و از افرادی که دعوت شرکت در مطالعه را می‌پذیرفتند، ۳ میلی‌لیتر خون محیطی گرفته می‌شد که پس از جداسازی سرم، آزمایش بررسی وجود Hbs-Ag، Hbs-Ab انجام می‌گردید. پرسشنامه مربوطه که حاوی اطلاعات دموگرافیکی، وضعیت واکسیناسیون و عوامل خطر آفرین ابتلاء بود برای افراد تکمیل شد. پس از ورود داده‌ها به رایانه توسط نرم‌افزار آماری SPSS-10 و سطح اطمینان ۹۵ درصد مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته‌ها: ۱۳ درصد افراد مورد بررسی (۴۰ نفر) واکسینه نشده بودند و ۷۴/۶ درصد (۲۲۴ نفر) واکسیناسیون کامل و مابقی دوره ناقص واکسیناسیون را انجام داده بودند و رابطه آماری معنی‌داری بین HbsAg و وضعیت واکسیناسیون، سن افراد، آخرین نوبت واکسیناسیون و شغل افراد وجود داشت ($P < 0/05$). ضمناً سه نفر (۱ درصد) از نمونه‌ها HbsAg مثبت بودند که ۲ نفر زن و ۱ نفر مرد بودند. هر سه بالای ۱۰ سال سابقه کار داشته و واکسیناسیون کامل را انجام داده بودند. ۱ نفر از این افراد پرستار، ۱ نفر خدمه و یک نفر اداری بود. ضمناً هر سه نفر Hbs-Ab منفی داشتند.

نتیجه‌گیری: به دلیل طرح واکسیناسیون همگانی، پوشش واکسیناسیون کارکنان شاغل مراکز و نیز وضعیت ایمنی آنها در حد مطلوب بوده است. به دلیل تماس زیاد افراد مورد بررسی با ویروس هپاتیت B درصد افراد بدون واکسیناسیون آلوده شده و خوشبختانه بهبود یافته بودند و هر چه از زمان واکسیناسیون بیشتر می‌گذشت، احتمال کاهش ایمنی افزایش می‌یافت که این مسأله اهمیت اندازه‌گیری آنتی‌بادی ۲-۳ ماه بعد از واکسینه‌شدن و سپس کنترل دوره‌ای افراد مصون و نهایتاً تزریق دوز بوستر را مطرح می‌نماید.

کلید واژه‌ها: هپاتیت - کارکنان بیمارستان - ایمنی سرولوژیکی

دکتر رامین آذرهوش

استادیار گروه آسیب‌شناسی دانشگاه علوم پزشکی گرگان

نوحس سادات بوقعی

عضو هیأت علمی گروه مامایی

دانشکده پرستاری و مامایی بویه گرگان

محمدعلی وکیلی

عضو هیأت علمی گروه بهداشت و پزشکی اجتماعی

دانشگاه علوم پزشکی گرگان

دکتر کیوان لطیفی

پزشک عمومی

نویسنده مسؤل: دکتر رامین آذرهوش

پست الکترونیکی: raminazarhoush@yahoo.com

نشانی: گرگان، مرکز آموزشی درمانی پنجم آذر

بخش آسیب‌شناسی

تلفن: ۰۱۷۱-۲۲۳۰۲۳۰

تلفن فکس: ۲۲۲۷۹۱۰

وصول مقاله: ۸۳/۱۰/۲

اصلاح نهایی: ۸۵/۲/۹

پذیرش مقاله: ۸۵/۳/۲۰